

210 години от рождението на Луи Брайл са добър повод да си припомним отново за гениалния код, който даде духовна светлина на милиони слепи по целия свят. Биографията му е известна - роден е на 4 януари 1809 г. Завършва живота си, болен от туберкулоза, на 9 януари 1852 година. Будното дете си играело често в работилницата на баща си. Той изработвал кожени изделия за френската конница. Един път детето пробожда едното си око. Лечението не спасява и другото око. Постъпва в местното училище в село Купврей. Сред своите виждащи съученици се отличава с будния си ум. По предложение на учителите му родителите го записват в Националния кралски институт за слепи, който е основан през 1796 г. в Париж. Там Луи Брайл проявява отново дарбите си.

През 1825 г. при директора на института пристига един капитан от артилерията. Г-н Шарл Барбие предложил една разработка на азбука с 12 точки. Идеята му била войниците да четат на тъмно. Иначе при запалени факли врагът можел да ги разкрие. Разбира се, войниците не са могли да разчитат предложената система. Директорът г-н Дефо предоставил на учениците писмото на капитана. Те също се затруднявали. Тогава на Луи му хрумва гениалната идея да подреди само шест точки, които са достатъчни да се възприемат от върха на пръстите. По своята същност това изобретение представлява един код. Той позволява 63 комбинации. Те са достатъчни да изразят латинската азбука, нотите и математическите знаци. Учениците в института започнали да си служат с писмото на Луи Брайл. Това породило съмнение, че шрифтът ги отдалечава от нормалните букви на виждащите. Методът за четене на релефни латински букви е бил въведен от Валентин Аюи, но на него учениците не могли да пишат. Впрочем цялата история от разчитането на вдълбани йероглифи на плочки, възли на върви и други форми на получаване на информация, не е позволявала на слепия да направи писмен отговор обратно. Това се получава единствено с откритието на Луи Брайл. Благодарение на него слепите могат да четат и пишат самостоятелно.

В света има шест хиляди езика и повече от сто азбуки. Брайловият шрифт е пригоден за всички тях - от латинската азбука до китайски и арабски писмености. Брайловата система е универсална и достатъчна да изразява вокалите и писмените знаци. Известно е, че има текстове, които се четат отдясно наляво, както и отдолу нагоре и така нататък. Брайловото писмо се чете на всички езици по един и същи начин. За това са помогнали две конференции - през 1878 г. и през 1950 г. Те са уточнили и уеднаквили брайловата система. Това се отнася и за нотописа.

С въвеждането на компютрите се откриват нови възможности за брайловия шрифт. Чете се непосредствено чрез тактилен дисплей. Отделният знак има осем точки, които могат да представят 256 комбинации. Това позволява влизане в мрежите, в електронните библиотеки, в дигиталния текст. Съвременните технологии дават възможност за писане от нормална клавиатура на брайлов шрифт, както и от брайлов шрифт на нормален текст.

От средата на ХХ век до днешни дни има тенденция за намаляване на брайловите читатели. Причината е говорещата книга на ленти, касети и дискове. В най-ново време това става чрез говорещите програми, инсталирани в компютри, лаптопи и смартфони. Това е удобно за по-бързо и неограничено четене. От него се възползваха късно ослепелите, при които осезанието не е развито. Независимо от тенденцията възниква въпросът за значението на брайловото писмо и днес. По един европейски проект през 2015 г. проф. д-р Урсула Хофер от Цюрих и проф. д-р Маркус Ланг от Хайделберг са анкетирали 819 слепи в Швейцария и Германия. Те са били на възраст от 6 до 89 години. Изследването е показало, че брайловото писмо все още играе голяма роля за образованието, професионалната заетост и културата на тези лица. В разработката на проекта са регистрирани възможностите на слепите и на хората с ограничено зрение спрямо виждащите и четящите. Тук се има предвид и краткописът на немски език. Установено е, че най-успешни са тези, които комбинират тактилното четене със слушане

от компютър. Те могат да пишат и да четат бързо.

За нуждите на института за слепи, основан през 1905 г. в България, е въведено брайловото писмо от Русия. На плоча и шило, а по-късно и на брайловата машина са писани първите учебници и книги в института. Мечтата да има брайлова библиотека се осъществява през 1928 година. Тогава е основано читалището на слепите, чийто първи председател става големият композитор и общественик Петко Стайнов. В продължение на 90 години е създаден националният брайлов фонд. До 1994 г. книгите са писани ръчно. От тази година читалището започва да печата брайловите книги чрез компютър и брайлов принтер. Сега годишно се правят около 35 заглавия.

Усетът за новости извиква за живот една книга за въведените в България брайлови знаци. Това става по малък проект с АХУ през 2005 година. Автор на текста е Румяна Каменска. През следващата година Европейският съюз постановява задължителна директива - опаковките на лекарствата, които се продават, да имат релефно означение на лекарството. Днес нашето население неволно се запозна с брайловия шрифт.

Бихме се попитали какво правим за обучението и разпространението на брайловото писмо. Голяма е отговорността на преподавателите в двете училища за деца с нарушено зрение в София и Варна, на ресурсните учители във всички области на страната, които се грижат за интегрираните ученици в масовите училища. Ние разчитаме също на обучението на късно ослепелите в центровете за рехабилитация и интеграция.

Брайловото писмо дава истинската грамотност. То увеличава шанса при изучаването на чужди езици. Незаменима е духовната наслада при четенето на поезия с нашия вътрешен глас. Брайловият шрифт остава незаменимо средство за информация и в нашата епоха.

Луи Брайл доживява като преподавател в института за слепи да види отпечатан на неговия шрифт учебник по математика през 1844 година. Понеже никой не е пророк в собствената си родина - в Австрия и Германия започват да прилагат писмото му преди Франция. През 1952 г. едно странно шествие по "Шанз-Елизе" спира вниманието на парижани. Известни личности от световната организация на слепите, писатели, политици, сред които и Елена Келер, придружават тленните останки на Луи Брайл до Пантеона на великите синове на Франция. Това е най-достойното място, където почиват костите на великия благодетел на слепите хора.

Спас КАРАФЕЗОВ

В СТУДИОТО ЗА ЗВУКОЗАПИС НА ССБ Какво се случи през 2018 година

Стоян ВАСЕВ

През изтеклата 2018 година в Студиото за звукозапис на ССБ продължи рутинната работа по създаване на нови аудио книги и възстановяване на записи от Златния фонд. Поради некачествените технически носители и лошите условия за съхраняването им, става все по-трудно възстановяването на записаните преди години книги, а и доста от заглавията не представляват интерес за съвременните читатели. По тези причини намаляват както броят, така и продължителността на възстановените заглавия. За разлика от това значително нарасна обемът на записаните нови заглавия, като стремежът е да се записват както най-новите заглавия, излезли на пазара, така и да се разнообразяват жанрово. Активно се използват и възможностите на интернет достъпа до фондовете на фонобиблиотеката на ССБ, което

значително улеснява нашите читатели, имащи компютърни познания.

Ето как изглежда дейността на студиото през 2018 г. в цифри:

- Брой на записаните нови заглавия – 147
- Продължителност на записите – 1 910 часа
- Брой на създадените CD – 78
- Брой списания – 12
- Продължителност – 254 часа
- Тираж – 1 608 CD
- Абонамент за книги – 1 800 CD
- Поръчки за запис – 1 314 CD
- Брой на възстановените заглавия – 55
- Продължителност на записа – 634 часа
- Брой на създадените CD – 29.

Към момента регистрираните читатели, ползващи услугата за интернет достъп до наличните заглавия, достигнаха 215, които са изтеглили 3 776 книги. Наличните заглавия във фонотеката достигнаха 3655 с обща продължителност 43 996 часа, от които 21 736 часа нови записи и 22 760 часа възстановени. Предоставяме ви информация за записаните и възстановените през 2018 година заглавия.

Каталог на записаните нови заглавия през 2018 г.

Диск, Автор, Заглавие, Четец, Раздел, Часа

- N819F Игълдън, Кон, Чингис - Завоевателят - книга 5, Захаријева Мария, история, 19
- N819F Стефанов, Иво, Със зелена карта в Америка, Захаријева Мария, документалистика, 6
- N820F Делински, Барбара, Сълзите на гранита - страстите на Челси Кейн, Лечева Мариана, любовен, 18
- N820F Робъртс, Нора, Незавършена соната, Захаријева Мария, любовен, 7
- N821F Сейгън, Карл, Свят, населен с демони, Лечева Мариана, философски, 23
- N822F Кренц, Джейн Ан, Истина или предизвикателство, Лечева Мариана, любовен, 12
- N822F Престън, Дъглас, Проектът "Крекен", Ковчезлиева Соня, фантастика, 12
- N823F Селинджър, Дж., Седем несъбрани разказа, Димитров Здравко, разкази, 4
- N823F Русков, Милен, Чамкория - том 2, Димитров Здравко, роман, 8
- N823F Русков, Милен, Чамкория - том 1, Димитров Здравко, роман, 14
- N824F Паркин, Джон, Философията "Майната му", Димитров Здравко, философски, 5
- N824F Кларксън, Джон, Единствен изход, Лечева Мариана, трилър, 17
- N825F Кинг, Стивън, Всичко е съдбовно, Стефанов Лъчезар, разкази, 21
- N826F Картър, Крис, Престъпен ум, Лечева Мариана, трилър, 14
- N826F Лагеркранс, Давид, Мъжът, който търсеше сянката си, Захаријева Мария, криминален, 14
- N827F Игов, Ангел, Фини прахови частици, Захаријева Мария, роман, 6
- N827F Незнански, Филип, Контролен изстрел, Захаријева Мария, криминален, 20
- N828F Сиера, Хавиер, Египетската тайна на Наполеон, Димитров Здравко, история, 9

N828F Сборник, Копнежи, Димитров Здравко, лирика, 1
N828F Утин, Евгений, Писма от България през 1878 г., Захаријева Мария, документалистика, 14
N829F Рос, Джоан, Наследство от лъжи, Лечева Мариана, любовен, 11
N829F Барнс, Джулиан, История на света в 10,5 глави, Стефанов Лъчезар, история, 13
N830F Ливайн, Пол, Зелено дайкири, Димитров Здравко, криминален, 13
N830F Ливайн, Пол, Текила и синьо алиби, Димитров Здравко, криминален, 12
N831F Браун, Сандра, Сделка с дявола, Стефанов Лъчезар, любовен, 7
N831F Шуаб В. Е., Четирите цвята на магията, Захаријева Мария, фентъзи, 12
N831F Ливайн, Пол, Адвокат в леглото, Димитров Здравко, криминален, 6
N832F Колдуел, Ърскин, Джени - жена по природа, Лечева Мариана, Драма, 6
N832F Хули, Реймънд, Последният тамплиер, Стефанов Лъчезар, история, 17
N833F Демил, Нелсън, Златният бряг, Лечева Мариана, трилър, 28
N834F Синсеро, Джен, Ти си върхът, Захаријева Мария, философски, 7
N834F Кук, Робин, Чуждо тяло, Лечева Мариана, трилър, 15
N835F Богданов, Иван, Гробът на Патриарх Евтимий - национална гордост, Димитров Здравко, документалистика, 2
N835F Робъртс, Нора, Едно лято, Лечева Мариана, любовен, 8
N835F Гришъм, Джон, Кралят на исковете, Димитров Здравко, трилър, 14
N836F Макаренко, А. С., Педагогическа поема, Захаријева Мария, педагогика, 27
N837F Хауърд, Линда, Втори шанс, Димитров Здравко, любовен, 10
N837F Плейн, Белва, Далеч от дома, Лечева Мариана, любовен, 15
N838F Браун, Дан, Произход, Димитров Здравко, трилър, 16
N838F Ковачки, Тодор, Петрушев, Георги, Витоша - пътеводител, Захаријева Мария, документалистика, 10
N839F Петрушев, Георги, Люлин - пътеводител, Захаријева Мария, документалистика, 2
N839F Нанс, Джон, Проектът "Медуза", Захаријева Мария, трилър, 16
N839F Петрушев, Георги, Света гора - манастирите на Атон, Захаријева Мария, документалистика, 3
N840F Вълчева, Зорка, Моят живот, Захаријева Мария, биографична, 7
N840F Бакстър, Мерилийн, Безценно, Лечева Мариана, любовен, 15
N841F Конъли, Майкъл, Ехо парк, Захаријева Мария, трилър, 12
N841F Джоунс, Кели, Жената, която чуваше цветовете, Димитров Здравко, драма, 12
N842F Славчева, М., Нешев, П., Български легенди в стихове, Димитров Здравко, лирика, 2
N842F Славчева, М., Нешев, П., Като хляб и вода, Димитров Здравко, лирика, 2
N842F Хана, Софи, Ранима близост, Лечева, Мариана, любовен, 16
N843F Демил, Нелсън, Скъпи Джон, Лечева Мариана, криминален, 27
N844F Джойс, Бренда, Тайни, Лечева Мариана, любовен, 18
N844F Петрушев, Георги, Ковачки, Тодор, България пътеводители – Пирин, Димитров Здравко, документалистика, 6
N845F Хабибулин, Мусагит, Хан Кубрат - Войната с хазарите, Димитров Здравко, история, 13
N845F Арчър, Джефри, Опасно наследство, Стефанов Лъчезар, криминален, 12
N846F Несбьо, Ю, Пентаграма, Захаријева Мария, трилър, 15
N846F Вълчева, Зорка, По ритъма на сърцето, Димитров Здравко, лирика, 1
N846F Ромиг, Алита, Измяна, Захаријева Мария, любовен, 8
N847F Дийл, Уйлям, Еврика, Димитров Здравко, криминален, 15
N847F Джеймс, Ребека, Красиво зло, Лечева Мариана, трилър, 10
N848F Айзъксън, Уолтър, Стив Джобс, Димитров Здравко, биографична, 24
N849F Дийл, Уйлям, Спектакълът на злото, Лечева Мариана, трилър, 17
N849F Абгарян, Нарине, Три ябълки паднаха от небето, Захаријева Мария, драма, 7
N850F Дийл, Уйлям, Владетелят на ада, Лечева Мариана, трилър, 18
N850F Браун, Сандра, Единствено ти, Лечева Мариана, любовен, 6
N851F Скарлатов, Морфи, Индия - другата планета, Захаријева Мария, документалистика, 7
N851F Триванян, Шибуми - Начин за игра на шибуми, Лечева Мариана, криминален, 18
N852F Кук, Робин, Заговор, Захаријева Мария, трилър, 10

N852F Коельо, Пауло, Изневяра, Стефанов Лъчезар, любовен, 3
N852F Коубън, Харлан, Шест години, Димитров Здравко, трилър, 10
N853F Гришъм, Джон, Наследници, Димитров Здравко, трилър, 9
N853F Лейман, Ричард, Нощно шоу, Лечева Мариана, криминален, 7
N853F Данаилов, Стефан, Тошев, Георги, Романът на моя живот, Димитров Здравко, биографична, 4
N854F Бредфорд, Барбара Тейлър, Изключителна жена, Лечева Мариана, драма, 29
N855F Бредфорд, Барбара Тейлър, Да задържиш мечтата, Лечева Мариана, драма, 34
N856F Сагаев, Любомир, Книга за операта, Димитров Здравко, документалистика, 32
N857F Лъзълъм, Ричард, Апокалиптичният часовник, Лечева Мариана, трилър, 27
N858F Янев, Иван, Феникс, Димитров Здравко, трилър, 9
N858F Кук, Робин, Признаци на живот, Лечева Мариана, трилър, 12
N859F Фолет, Кен, Опасно наследство, Лечева Мариана, трилър, 24
N860F Чайлд, Лий, Лесни за убиване, Лечева Мариана, трилър, 16
N860F Делински, Барбара, Откровения, Стефанов Лъчезар, любовен, 7
N861F Стийл, Даниел, Един ден някога, Лечева Мариана, любовен, 13
N861F Филдинг, Джой, Кукла на конци, Лечева Мариана, история, 14
N862F Чайлд, Лий, Труден за убиване, Димитров Здравко, трилър, 14
N862F Лулчев, Любомир, Тайните на дворцовия живот, Димитров Здравко, документалистика, 12
N863F Пузо, Марио, Фамилията, Лечева Мариана, история, 19
N864F Джеймс, Питър, Недостатъчно мъртъв, Лечева Мариана, трилър, 21
N865F Арчър, Джефри, Аферата ван Гог, Лечева Мариана, криминален, 14
N865F Ливдзи Джеф, Декстър в мрака, Стефанов Лъчезар, трилър, 11
N866F Бегшоу, Луиз, Родена във вторник, Лечева Мариана, любовен, 14
N866F Бегшоу, Луиз, Родена в понеделник, Лечева Мариана, любовен, 16
N867F Шелби, Филип, Опасни муцуни, Лечева Мариана, трилър, 17
N867F Мюсо, Гийом, Ще бъдеш ли тук, Лечева Мариана, роман, 12
N868F Дивър, Джефри, Милост, Лечева Мариана, трилър, 17
N868F Хорнби, Ник, Трудно е да бъдеш добър, Лечева Мариана, роман, 11
N869F Джойс, Бренда, Скандал, Лечева Мариана, любовен, 17
N870F Ролинс, Джеймс, Щамът на Юда, Лечева Мариана, трилър, 22
N871F Чайлд, Лий, Покушението, Захариева Мария, трилър, 17
N871F Евтимова, Здравка, Юлски разкази, Димитров Здравко, разкази, 8
N872F Евтимова, Здравка, Една и съща река, Лечева Мариана, роман, 9
N872F Арчър, Джефри, Професионалистът, Лечева Мариана, криминален, 13
N873F Рой, Арундати, Богът на дребните неща, Лечева Мариана, роман, 13
N873F Игов, Ангел, Кротките, Лечева Мариана, роман, 7
N873F Сий, Лиза, Снежно цвете и тайното ветрило, Лечева Мариана, роман, 14
N874F Харис, Джоан, Спи, бледа сестро, Лечева Мариана, трилър, 12
N875F Удруф, Нанси, Любовната афера на жена ми, Лечева Мариана, драма, 9
N875F Дивър, Джефри, Пастирът, Лечева Мариана, трилър, 15
N876F Сомоса, Хосе Карлос, Клара и сянката, Захариева Мария, роман, 20
N877F Патерсън, Джеймс, Високи залози, Димитров Здравко, трилър, 8
N877F Лескроарт, Джон, Мотивът, Захариева Мария, трилър, 17
N878F Крауч, Блейк, Пайнс Уелуърд, кн. 1, Димитров Здравко, фентъзи, 8
N878F Бегшоу, Луис, Работещи момичета, Лечева Мариана, любовен, 18
N879F Крауч, Блейк, Пайнс Уелуърд, кн. 2, Димитров Здравко, фентъзи, 8
N879F Броко, Чарлз, Кодът на Атлантида, Димитров Здравко, трилър, 14
N880F Чайлд, Лий, Нещо лично, Димитров Здравко, радиотеатър, 12
N880F Балдачи, Дейвид, Коледен експрес, Захариева Мария, роман, 8
N881F Бакман, Фредрик, Човек на име Уве, Захариева Мария, роман, 9
N881F Бредфорд, Барбара Тейлър, Триумфът на Кейти Браун, Захариева Мария, криминален, 9
N881F Кирова, Иванка, Ръководство по акопресура, Захариева Мария, учебник, 6
N882F Валтъри, Мика, Турмс Безсмъртния, Лечева Мариана, история, 26

N883F Нокс, Том, Тайната на сътворението, Димитров Здравко, трилър, 13
N883F Чайлд, Лий, Точно в полунощ, Захариева Мария, трилър, 13
N884F Мураками, Харуки, 1Q84 – начало, Лечева Мариана, роман, 25
N885F Мураками, Харуки, 1Q84 – край, Лечева Мариана, роман, 25
N886F Аврамов, Аврам, Духовна аптека, Димитров Здравко, лирика, 1
N886F Аврамов, Аврам, В мрак и светлина, Димитров Здравко, биографична, 3
N886F Пери, Тасмина, Първороден грях, Захариева Мария, любовен, 21
N887F Дарлинг, Лора, Хотелът, Лечева Мариана, еротика, 8
N887F Келерман, Джонатан, Хладнокръвна ярост, Димитров Здравко, трилър, 15
N888F Елиът, Джеймс, Студено, студено сърце, Лечева Мариана, трилър, 13
N888F Славкова, Мария, Нешев Петър, Обичай сега, Димитров Здравко, лирика, 2
N888F Баркли, Линууд, Няма време за сбогом, Захариева Мария, трилър, 11
N889F Конрой, Пат, Блус в лятно време, Захариева Мария, роман, 25
N890F Кирова, Иванка, Ръководство по акупресура, Захариева Мария, учебник, 6
N890F Славкова, Мария, Нешев, Петър, Ти и аз, Димитров Здравко, лирика, 1
N890F Макдермит, Вал, Смърт в сенките, Димитров Здравко, трилър, 17
N891F Флин, Винс, Денят на апокалипсиса, Лечева Мариана, трилър, 16
N891F Паланюк, Чък, Приспивна песен, Лечева Мариана, роман, 8
N892F Мослу, Уолтър, Дявол в синя рокля, Лечева Мариана, любовен, 7
N892F Ролинс, Джеймс, Лабиринтът от кости, Ковчезлиева Соня, трилър, 16
N893F Паркс, Адел, Чуждото е по-сладко, Лечева Мариана, любовен, 14
N893F Ривърс, Франси, Плодът на изкуплението, Захариева Мария, роман, 14
N894F Конрой, Пат, Принцът на приливите - начало, Димитров Здравко, роман, 25
N895F Конрой, Пат, Принцът на приливите - край, Димитров Здравко, роман, 3
N895F Георгиев, Емил, Белобради спомени, Лечева Мариана, биографична, 3
N895F Ролинс, Джеймс, Кръвта на сатаната, Захариева Мария, трилър, 15

Каталог на възстановените заглавия през 2018 г.

Диск, Автор, Заглавие, Четец, Часа

V916F Вайт, Елена, Животът на Исус Христос - начало, Мария Захариева, 25
V917F Полторац, От Мюнхен до Нюрнберг, Петър Евангелатов, 16
V917F Вайт, Елена, Животът на Исус Христос - край, Мария Захариева, 6
V918F Сборник, Чекистите разказват, Енчо Енчев, 18
V918F Цончев, Дончо, Лятно време, Енчо Енчев, 6
V919F Вайс, Ернст, Бедният прахосник, Георги Гоцев, 19
V920F Улф, Вирджиния, Мисис Далауей, Сия Христова, 9
V920F Маджаров, Ангел, С добро да ви помнят, Петър Дончев, 7
V920F Тошкин, Стайко, Кравай, Надя Кисякова, 7
V921F Купър, Джеймс Фенимор, Ловецът на елени, Енчо Енчев, 22
V922F Скороходова, Олга, Живот без звук и светлина, Олга Петрова, 21
V923F Гуляшки, Андрей, Златният век - книга 1, Белка Белева, 11
V923F Гуляшки, Андрей, Златният век - книга 2, Антоанета Бобчевска, 10

V923F Гуляшки, Андрей, Златният век - книга 3 начало, Белка Белева, 5
V924F Гуляшки, Андрей, Златният век - книга 3 край, Белка Белева, 5
V924F Прохазка, Иржи, Смъртна схватка, Петър Евангелатов, 18
V925F Ненов, Здравко, Сектите - Как да ги разпознаваме, Петър Евангелатов, 4
V925F Рейндъл, Рут, Господарят на пустошта, Олга Петрова, 9
V925F Василева, Лариса, Децата на Кремъл, Милена Филкова, 12
V926F Фаулс, Джон, Даниел Мартин - начало, Петър Евангелатов, 25
V927F Фаулс, Джон, Даниел Мартин - край, Петър Евангелатов, 8
V927F Дилов, Любен, Приключения на моето внимание, Олга Петрова, 8
V927F Катри, Якуб, Чужденец, Атанас Николов, 7
V928F Евтушенко, Евгений, Диви плодове, Сия Христова, 14
V928F Шамлиева, Живка, Изстрадани звуци, Сия Христова, 12
V929F Карастоянов, Георги, Вярност за вярност, Катя Попова, 13
V929F Грекова, Ирина, Вдовишкият параход, Надя Кисякова, 6
V929F Бройер, Андре, Войната на трите рози, Енчо Енчев, 6
V930F Валиу, Пер, Убийство на 31 етаж, Петър Евангелатов, 14
V930F Атанасов, Щерю, Походът на Запад, Енчо Енчев, 8
V931F Щол, Хайнрих Александър, Мечтата за Троя, Белка Белева, 22
V932F Дилов, Любен, Многого лица на страха, Олга Петрова, 20
V933F Шмельов, Алек, Вастаков, Владимир, Грешката на резидента, Петър Евангелатов, 20
V934F Беляев, Александър, Човекът, който намери своето лице, Георги Гоцев, 7
V934F Гутие, Теофил, Романът на мумията, Петър Евангелатов, 6
V934F Коруджиев, Димитър, Домът на Алма, Сия Христова, 8
V935F Дилов, Любен, Точката на Лагранж, Надя Кисякова, 7
V935F Пеев, Димитър, Аберацио иктус, Енчо Енчев, 6
V935F Бърджис, Антъни, Шекспир, Офелия Лазарова, 10
V936F Хънтър, Джон, Запечатаният ковчег, Атанас Николов, 3
V936F Беймбридж, Берил, Шивачката, Спокоен живот, Сия Христова, 11
V936F Тимохин, Всеволод, Прочути италиански певци, Антоанета Бобчевска, 8
V937F Синклер, Ъптон, Агент на председателя - начало, Любен Аврамов, 21
V938F Морияк, Франсоа, Змийско кълбо, Енчо Енчев, 8
V938F Синклер, Ъптон, Агент на председателя - край, Любен Аврамов, 14
V939F Крайтън, Майкъл, Конго, Петър Евангелатов, 12
V939F Семъонов, Юлиан, 17 мига от пролетта, Ваня Каменова, 10
V940F Утиери, Утиеро, Ускорени темпове, Маргарита Сомлева, 11
V940F Панова, Вера, Новели, Маргарита Сомлева, 11
V941F Монтен, Мишел дьо, Опити, Офелия Лазарова, 22
V942F Райнов, Николай, Избрани произведения - том 1, Иван Иванов, 15
V942F Райнов, Николай, Избрани произведения - том 2, Иван Иванов, 10
V943F Райнов, Николай, Избрани произведения - том 3, Иван Иванов, 14
V943F Гуляшки, Андрей, На чашка коняк, Олга Петрова, 9
V944F Фийлд, Рейчъл, Изгубено щастие, Белка Белева, 18

ВЪТРЕШНО СЪЮЗНА ДЕЙНОСТ В управителния съвет на ССБ

Последното си заседание за изминалата вече 2018 година Управителният съвет на ССБ проведе на 17 декември в хотелски комплекс "Поп Харитон" - Дряново.

След като приеха предварително оповестения дневен ред, членовете на УС разгледаха и одобриха протоколи №5 и 6 от предишните си заседания.

Приет бе финансовият отчет за деветмесечието на 2018 година.

През изтеклия деветмесечен период приходите, постъпили в Съюза на слепите, са осчетоводени в зависимост от източника им. Разходите са осчетоводени по предназначение. Разходите за стопанска дейност и разходите за регламентирана дейност се приключват на база на счетоводна справка.

Съгласно приетия бюджет на ССБ за 2018 година са утвърдени приходи в размер на 1 720 227 лева. За деветмесечния период сумата възлиза съответно на 1 290 170 лева.

ПРИХОДИТЕ ПО БЮДЖЕТ СА ФОРМИРАНИ ОТ СЛЕДНИТЕ ИЗТОЧНИЦИ:

Субсидия от Републиканския бюджет - 471 000 лева

Приходи от членски внос - 27 484 лева

Приходи от наеми в РО - 47 700 лева

Приходи от дарения и съвм. дейност - 21 900 лева

Приходи от наеми в ССБ - 419 170 лева

Приходи от ЕООД - 135 000 лева

Приходи от консумативи - 22 500 лева

Налични парични средства в РО - 107 916 лева

Налични средства за инвестиции - 37 500 лева

Реално отчетените приходи възлизат на 1 345 542,61 лева.

По този начин бюджетът в приходната си част е изпълнен на 94%.

ПРИХОДИТЕ МОГАТ ДА БЪДАТ ОБОБЩЕНИ КАТО ПРИХОДИ ОТ СТОПАНСКА И НЕСТОПАНСКА ДЕЙНОСТ И СА КАКТО СЛЕДВА:

Стопанска дейност - 521 572,54 лв.

Нестопанска дейност - 823 970,07 лв.

Отчетените приходи от стопанска дейност са формирани от приходите от наеми за отдадена недвижима собственост от ЦУ и от РО и префактуриране на консумативи и са използвани изцяло за финансиране на нестопанската дейност на организацията.

За годината са утвърдени разходи съгласно приетия бюджет в размер на 1 290 170 лева. По отчетни данни разходите възлизат на 1 151 754 лева.

Всички задължения на ССБ са текущи, в това число към данъчни служби, ДОО и доставчици. Към датата на изготвяне на отчета (месец ноември 2018) са изплатени

заплатите за октомври на организациите и на служителите в ЦУ на ССБ. Изплатени са 11 издръжки на организациите.

Към датата на изготвяне на отчета (ноември) ССБ разполага с 350 хиляди лева, в това число и средствата на РО. На основание на сключен договор Централата на ССБ е предоставила заем на "Успех" - Варна в размер на 70 хиляди лева.

Разгледан и приет бе финансовият отчет на "Успех Филтър ССБ" ЕООД за деветмесечието на 2018 година.

Към 31.09.2018 г. холдингът приключва на печалба в размер на 219 хил. лв. спрямо печалба от 466 хил. лв. за 9-месечието на предходната година. Тези отчетни данни обединяват резултатите, постигнати в дъщерните дружества, а именно печалба в размер на 166 хил. лв., както и на резултата, реализиран от клоновете и Централата, които отчитат печалба за 9-месечието в размер на 53 хиляди лева. Данните за отчетените финансови резултати в отделните клонове и дъщерните дружества към 30.09.2018 г. са отразени, както следва:

Предприятие, 2018 ДД, 2018 Клон, Общо, 2017 ДД, 2017 Клон, Общо

Плевен, +94, -9, +85, +48, -9, +39
София, □ +94, -90, +4, +213, -4, +209
Стара Загора, -, +4, +4, -, +4, +4
Шумен, -22, +34, +12, 0, +49, +49
Варна, -, -7, -7, -95, +89, -6
Дряново, -, -8, -8, -, -29, -29
Сливен, -, -, -, -, -, -
Русе, -, +93, +93, -, +84, +84
Пловдив, -, -21, -21, -, +43, +43
Общо клонове, +166, -4, +162, +166, +227, +393
Централа, 0, +57, +57, -, +73, +73

Общо, +166, +53, +219, +166, +300, +466

Формирането на финансовия резултат се получава от приходи със следния произход:

- Приходи от реализирана продукция и услуги
- Приходи от реализирана стока
- Приходи от продажба на материали, дълготрайни активи
- Приходи от наеми
- Приходи от финансираня
- От изброените видове приходи по-горе трябва да се отбележи, че за системата на холдинга основният показател, който характеризира състоянието и развитието на стопанската дейност на предприятията, е приходът от произведената и реализирана продукция. За 9-месечието получените приходи от реализация на готова продукция са в размер на 2,834 мил. лв. при получени приходи в размер на 2,851 мил. лв. през същия период на 2017 година.

Когато се анализира крайният финансов резултат от стопанската дейност, е необходимо да бъде отчетен фактът, че върху него съществено влияние оказват и получените приходи от наеми, и съответните разходи за осъществяване на дейността "Отдаване на площи под наем". Отчетените приходи от наеми (общо за холдинговото дружество) за 9-месечието на 2018 г. възлизат на 940 хил. лв. при получени наеми за 2017 г. в размер на 995 хиляди лева.

За формирането на крайния финансов резултат от стопанската дейност освен приходите се вземат предвид и разходите, извършени за реализирането на тази дейност - като разходи за материали, външни услуги, работна заплата, осигуровки и други.

Обобщено - за деветмесечието на 2018 г. се наблюдава намаление на крайния финансов резултат в сравнение със същия период на предходната година. Този краен резултат е повлиян от различни фактори, оказали положително или отрицателно влияние при формирането на крайния резултат в различните подразделения и в холдинга като цяло.

Членовете на управителния съвет взеха решение за определяне на цените и графициите за почивка в базите на ССБ. Тази информация предоставяме отделно.

Решено бе четвъртото заседание на XVII Национално общо събрание на пълномощниците на ССБ да бъде насрочено за 15 май 2019 г., като на него да бъдат преразгледани решения на XVI НОС, отнасящи се до определяне на нивата на компетентност при изграждане, ремонт, разпореждане и обременяване с тежести на дълготрайни недвижими и движими активи - собственост на ССБ и търговските му дружества, и ползване на кредити и лизинги, промени в Устава, както и обсъждане на стратегия за професионалната ориентация и трудовата заетост на хората със зрителни увреждания.

Управителният съвет определи размера на членския внос за 2019 г.:

- За пълноправни членове - слепи и зрящи, през настоящата година той ще бъде в размер на 3 лева.
- За асоциирани членове:
  - А) Родители на деца с нарушено зрение - 3 лв.

Б) Сдружения и фондации - 50 лв.

В) Специализирани предприятия - 560 лв. (минималната работна заплата, определена с акт на Министерски съвет).

Управителният съвет реши още:

През 2019 г. отчетните събрания на ТО да се проведат в периода 15 март - 30 юни при следния дневен ред:

- Отчет за дейността на ТО през 2018 г.
- Приемане на програма за дейността на ТО през 2019 г.
- Информация за Закона за хората с увреждания
- Информация за Закона за лична помощ
- Информация за Наредбата за медицинска експертиза
- Разни.

Приети бяха докладите за проведеното в края на септември в Обзор ежегодно заседание на Комисията за връзки с Европейския съюз към борда на Европейския съюз на слепите (ЕСС) и за проведеното заседание на работната група за изработване на стратегия за професионално ориентиране и трудова заетост на хората със зрителни увреждания, утвърдена с решение на УС на ССБ, протокол №5 от 20.09.2018 година.

Работната група е взела следните решения:

1. Да се разработи анкетна карта, която да бъде попълнена от желаещите да започнат работа.

Отговорници - председателят на ССБ и Петър Стайков

Срок - януари 2019 г.

2. Да бъде организирано проучване сред членовете на ССБ чрез попълване на анкетната карта за нагласите им за започване на работа.

Отговорници - председателят на ССБ и председателите на РО

Срок - май 2019 г.

3. На следващото заседание на работната група да бъде представен анализ за резултатите от извършеното проучване за нагласите на членовете на ССБ за започване на работа.

Отговорник - председателят на ССБ

Срок - октомври 2019 г.

4. В сайта на ССБ да бъдат публикувани материали и друга информация, отнасящи се до различни аспекти за процеса на трудова реализация на незрящите.

Отговорник - председателят на ССБ

Срок - постоянен

5. Да бъде направено проучване за желаещите да бъдат обучени за:

А) ползване на различни приложения за мобилни телефони;

Б) работа с компютърни програми и приложения.

Отговорници - председателите на РО

Срок - май 2019 г.

6. След набиране на информацията по предходното решение да бъдат организирани следните форми на обучение:

А) курсове в НЦРС - Пловдив;

Б) курсове в ЦСРИ за незрящи в страната;

В) дистанционно обучение;

Г) изнесени курсове в седалищата на РО или по-големи ТО с лектори от НЦРС - Пловдив или ЦСРИ за незрящи в страната.

Отговорници - председателят на ССБ, управителят на НЦРС - Пловдив, директорите на ЦСРИ и председателите на РО

Срок: май - декември 2019 г.

7. Да бъде проведена среща с екипите на ЦСРИ за незрящи, на която да се обсъди възможността за обучение на един техен представител за трудов посредник.

Отговорник - председателят на ССБ

Срок - юни 2019 г.

8. Да бъде проведена среща с председателите на РО, на която да се обсъди възможността за назначаване на трудови посредници по Националната програма за обучение и заетост и да бъде организирана тяхната подготовка.

Отговорник - председателят на ССБ

Срок - декември 2018 г.

9. Да бъде събрана информация за членовете на ССБ, работещи като масажисти.

Отговорници - председателите на РО

Срок - април 2019 г.

10. Да бъде организиран семинар на работещите масажисти с цел повишаване на тяхната квалификация и обсъждане на проблемите в тяхното трудово ежедневие. Семинарът да бъде организиран съвместно с Медицински колеж "Йорданка Филаретова" - София и НЦРС - Пловдив.

Отговорници - председателят на ССБ и председателят на РО София - председател на секцията на масажистите към ССБ

Срок - октомври 2019 г.

11. Да бъде актуализиран "Наръчник за традиционни и нови професии за хора с нарушено зрение и съвети за успешно кандидатстване за работа".

Отговорници - председателят на ССБ, управителят на НЦРС - Пловдив и Петър Стайков

12. Да бъде събрана информация за положителни примери за трудова реализация на незрящи и да бъдат организирани мотивационни срещи по места с членове на ССБ, търсещи активно работа, с цел допълнителното им стимулиране.

Отговорници - председателят на ССБ и председателите на РО

Срок - постоянен

13. Да бъдат актуализирани и издадени:

А) "Наръчник за традиционни и нови професии за хора с нарушено зрение и съвети за успешно кандидатстване за работа";

Б) Брошурата "Когато сте с хора без зрение".

Отговорник - председателят на ССБ

Членовете на управителния съвет приеха предоставена информация за извършващ се ремонт на общежитие във Варна. Според информацията в общежитието се изгражда изцяло нов покрив, преустройство на жилищна част, като от 3 налични стаи се изграждат 2 нови с антре, баня и кухненски бокс с площ 20 кв. метра. Освен това на всеки етаж се обособява общо помещение за отдых и тихи игри, както и полагане на външна топлоизолация на общежитието и боядисване.

За изпълнител на предвидените ремонтни дейности е избрана фирма "Монев Билд" ЕООД, представила най-ниската оферта. Предварителната подготовка за ремонта и създадената добра организация позволи той да стартира на следващия ден след подписването на договора с изпълнителя.

След ремонта общежитието във Варна ще разполага с:

- стая със санитарен възел, антре и бокс (20 кв. метра) - 20 броя;

- стая със санитарен възел, антре и бокс (26 кв. метра) - 2 броя;

- апартаменти със стая, хол, антре, бокс и санитарен възел (40 кв. метра) - 2 броя.

Първите новодомци вече се настаниха в навечерието на Коледа.

Във връзка с плачевното състояние, в което се намират общежитията в ЖК на слепите в Пловдив и необходимостта от извършването на основен ремонт УС взе следните решения:

- Възлага на председателя на ССБ и управителя на звено Пловдив в срок до 28.02.2019 г. да предложат икономичен вариант за извършване на основен ремонт на общежитието в Пловдив, който да започне до 30 март 2019 г., като се информират наемателите за неудобствата, които ще им бъдат причинени в периода на извършване на СМР, с цел създаване на необходимата организация.

- Възлага на председателя на ССБ да внесе на следващо заседание на УС на ССБ информация за създадената организация по ремонта и по-детайлни финансови разчети.

Управителният съвет прие информацията за извършени от КС проверки на ЦУ на ССБ относно

извършени значими инвестиционни разходи за ремонт на помещение, прилежащи площи и пътища на територията на предприятието "Успех Филтър ССБ" ЕООД - София, находящо се на бул. "Европа" 138, РО Сливен, ТО Нова Загора и ТО Ямбол за периода 01.09.2013 г. - 31.08.2018 г., "Успех Филтър ССБ" ЕООД - клон Русе за периода от 01.01.2015 г. - 31.10.2018 г., "Успех Металпринт ССБ" ЕООД и "Успех Филтър ССБ" ЕООД - клон Шумен за периода 01.07.2015 г. до 31.10.2018 година.

Единодушно бе приета за сведение и докладната на Асен Алтънов относно участието на зрително затруднени масажисти от България в международната конференция за обучение и условия на труд на зрително затруднени физиотерапевти в Струмица, Македония.

Бяха взети решения за отпускане на финансова помощ за лечение на двама съюзни членове.

Управителният съвет даде съгласие да бъде подписан 10-годишен договор с Национално читалище на слепите "Луи Брайл 1928" за безвъзмездно право на ползване на апартамент в София, пл. "Славейков" 1А, етаж 4, собственост на ССБ.

С единодушно решение УС удостои Иван Шопов - председател на ТО Асеновград, с медал за особени заслуги за дългогодишната му всеотдайна работа. Със златна значка бяха наградени Донка Карагитлиева - председател на ТО Казанлък, Ненчо Обретенов - председател на ТО Велико Търново, както и Валентин Георгиев.

Приятна предпразнична изненада поднесе кметът на община Дряново инж. Мирослав Семов, който обяви наградата на община Дряново за най-голям принос в развитието на сферата на услугите, търговията и туризма за 2018 година. Наградата е присъдена на хотелски комплекс "Поп Харитон", който ще я носи с чест и достойнство.

Така премина последното за 2018 година заседание на Управителния съвет на ССБ. Пожеланията към членовете му и през настоящата 2019 година са да работят все така сериозно и да проявяват здрав разум, мъдрост и далновидност при вземането на решения, защото от това ще зависи и бъдещият просперитет на организацията ни.

Марина ПЕТКОВА

ГЛОБУС Най-красивият град в Европа

(Продължение от брой 11/2018 г.)

През 1710 г. Петър I, придружен от специалисти, проучва района около река Нева и определя мястото, където да бъде изграден православен духовен център, който да бъде посветен на един характерен, типичен руски светец. Изборът му съвсем неслучайно попада на Свети Александър Невски. Мястото на бъдещия източноправославен манастир - "Александър-Невската Лавра" е съвсем наблизко край брега на Нева.

"Лавра" означава голям, велик, привилегирован манастир.

Александър Ярославович е голям, велик руски пълководец, който през 1240 г. побеждава и прогонва шведските нашественици, които две години преди това са се настанили в района на Финския залив.

През 1242 г. този прославен пълководец, наричан вече Храбрия, в жесток, кръвопролитен бой побеждава и унищожава нашествениците край Чутското езеро.

Първата църква, наречена "Благовещение Богородично", в бъдещия манастирски комплекс е построена през 1713 година. Тогава се пренасят мощите на Свети Александър Невски от град Владимир и лично Петър I ги полага в този храм. На втория етаж на същата църковна сграда е храмът, наречен на този

свещ.

В кратки срокове около тази църковна сграда се изгражда манастирът.

В храма "Благовещение" основно, почетно място заема иконата на "Невската Света Богородица", известна още като "Скоропослушница". Така е наричана от народа, защото молитвите, отправяни към нея, много бързо биват чути от светицата и на нуждаещите се тя дарява: на болните - здраве, на слабите - успех, на тъгуващите - радост.

От дясната страна на входа на манастира има стенопис, на който е изографисан известният в православие "Нерисуван образ на Христос". Предание разказва за един случай, когато подали на Христа кърпа да избърше лицето си и на нея се отпечата неговият образ.

Манастирът много бързо се утвърждава като образователен и културен център. Тук е създадено и продължително време е действало първото в Русия славяно-гръцко-латинско училище. Действали са духовна семинария и духовна академия.

Сега манастирът се намира в отлично състояние. Пред него е големият Александър-Невски площад, в средата на който е издигнат величествен паметник на този светец. От площада започва голям, широк булевард, водещ до така наречената "Московска ж.п. гара", а от другата страна съвсем наблизо е мостът над река Нева с дължина 1 километър.

(следва)

Георги ПЕТРУШЕВ

ИЗ ЖИВОТА НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ Бургас

Гърция на една ръка разстояние

На едно от заседанията на Регионалната организация на слепите в Бургас по предложение на Бинка Монева решихме да се проведе тридневна екскурзия до Гърция. Всички подкрепихме идеята и започнахме изпълнението.

Гърция - близка и далечна за много от нас! И сега като че ли слушам думите на древния философ Платон, който е обучавал учениците си, спорейки с тях и разхождайки се: "Ако философите бяха царе, а царете философи човечеството щеше да процъфтява и живее в доволство". Да не забравяме, че Аристотел е ученик на Платон и учител на великия пълководец Александър Македонски - владетеля на половината цивилизация тогава.

Знаете ли, мили приятели, че гърците може да нямат търговски регистър, но от туризъм печелят 12-15 милиарда евро. Тази страна си позволява да живее от туризъм, маслини и корабна търговия. Те даже печелят от слънце, вкусна храна и настроение и тъй запазват хазната си. Да си грък не е националност, а професия и за пореден път се убеждаваме, че трудно ще ги настигнем! Въпреки че ние ги съжалявахме, че са фалирали.

Във всичко това се убедихме, когато се катерехме по стръмните улички на Кавала - една малка перла на Егейско море. Първото впечатление за града е като за лястовичи гнезда, залепени за отсрещните скали и възвишения. Той е отвоюван от планината. Наброява 60-70 хиляди души и е главно пристанище в Източна Македония, защитено от голям залив.

Първо посетихме акведукта - Камарис или Арките. Той свързва старата и новата част на града. Построен е в късния римски период. Използван е за водоснабдяване до 1911 година. Крепостта

"Акрополис" е изградена през V век преди Христа и няколкократно е разрушавана. Застанали сме пред имарета - дом за бедни, строен през османския период от Мехмед Али. Династията им е управлявала Египет и това е дар от пашата за града, понеже той е родом от тук.

Панагия - истинска разходка във времето с тесни калдъръмени улички, които често преминават в стълби. Панагия - това е църквата "Света Богородица". Ето я статуята на Мехмед Али и неговата къща, която сега е собственост на Египет. Кавала забогатява от отглеждането и търговията с тютюн. Тук е музеят на тютюна. Интерес представлява сградата на градския съвет, построена от търговеца Петър Херцог и откупена от общината. На път сме за пещерата Алистратис - тя не може да се опише, трябва да се види как искри в различни цветове.

Пътуваме за Порто Лагос, за църквата "Свети Николай" - огромно езеро, разделено на две части от пътя. Църквата като че ли плува в езерото и се отразява от водите му. Води ни мост през езерото. В тая лагуна гнездят стотици водни птици. Всичко оставя спомени - центърът, пристанището, магазините... Време е да тръгнем за родното си място. Ето го Свиленград, където отсядаме при богата програма, подготвена за нас. Тоя път показахме себе си, че и ние можем да се веселим като всички хора, че и ние можем да се радваме на живота! Приятно ми беше да слушам и да се възхищавам на играта на сравнително младите двойки Господинка и Станчо, Галя и Тошко, Бинка и Мария и десетки хора от нашата организация. Тук се веселяха душите и сърцата на моите приятели!

Не липсваха и запознанства с хора от ТО Свиленград - те ни посрещнаха като най-близки приятели. Ето ги Огняна и Кольо Трифонови, Димитринка и много други, които ни заведоха до ресторант "Моста" и сладкарницата. Ръководството на ТО на слепите в Карнобат ви благодари, прекрасни хора! Желаем ви успехи във вашата благородна работа. Забележителност на Свиленград е мостът на река Марица, строен през 1529 г. от Мустафа паша и реставриран сега. Около моста е възникнал град, който сега наброява 19 хиляди души. Забележителен е паметникът на ген. Никола Иванов, кацнал на брега на реката. Той е българският генерал, превзел Одрин през 1913 година. Тук е шабът му, оттук е планирал операцията по завземането му.

Ето ни в милата ни родина, майка България! Където и да ходим, тук ни е най-добре.

Йовчо ГЕОРГИЕВ

Силистра

Коледни и Новогодишни празници

На 11 декември 2018 г. по традиция Управителният съвет на Регионална организация - Силистра организира отбелязването на коледните и новогодишни празници с тържество в ресторант "Ловна среща". Председателят на РО г-жа Петранка Стоянова приветства съюзните членове с добре дошли, като им пожела весели празници, здраве и късмет през настъпващата 2019 година. След това даде думата на гостите на мероприятиято - общинския ръководител на ПП "ГЕРБ" и председател на Общинския съвет в Силистра д-р Мария Димитрова и общинския съветник от ПП "ГЕРБ" - Силистра г-н Ивелин Неделчев, които поднесоха поздравления към присъстващите, като им пожелаха светли коледни и новогодишни празници и им подариха голяма вкусна торта и по един календар. Сред нас бе и съюзният член г-жа Женика Опрева, която наскоро навърши 100 години. Тя с усмивка на лице издаде тайната за дълголетие си - "Работа, много работа!". От името на УС на РО беше връчен скромнен подарък по повод юбилея ѝ. Като атракция за празника имаше и Дядо Коледа, който даряваше късмети

за новата 2019 година. Празненството продължи с богата празнична програма с рецитация на авторски стихотворения на Ивелина Стефанова, поп и джаз изпълнения на Илона Калчева от ТО Тутракан, добруджанския акордеонист и почетен гражданин на Силистра Стоян Дечев и народния инструменталист Стоян Мухтарски. Представени бяха сценки на народни обичаи. Организирана бе и новогодишна томбола, като някои от наградите бяха осигурени от клуба по ръкоделие и интереси към регионалната организация. Озвучаването на мероприятиято беше осигурено от управителя на заведението г-н Годор Маринов, който поздрави участниците с изпълнението си на гайда. Вечерта се разделихме с незабравими спомени от преживяното, пожелавайки си весели празници и по-успешна Нова година.

Петранка СТОЯНОВА

Русе

Здраве и щастие през 2019!

ТО на ССБ Русе организира на 11 декември 2018 година Коледно тържество. Гости на мероприятиято бяха дамите от Лайънс клуб "Сексагинта Приста". Благодарихме им за всичко, което те правят за нас. Бяхме организирали томбола, от която всеки получи символична награда. Придружителка на наш съюзен член беше подготвила викторина с малки награди за всеки познал верния отговор. Имаше музика с много изпълнения на живо. Пожелаваше си повече здраве, щастие и късмет през Новата 2019 година.

ЛЯТО 2019 Цени и графици за преференциални клиенти в почивните бази на ССБ за 2019 г.

Хотел „Хоризонт” - Обзор

А) За периода 1 май - 14 юни:

- Пакетна цена - 35,00 лв.

- Ползване на самостоятелна стая - плюс 15,00 лева.

Б) За периода 15 юни - 31 август (активен сезон). Съгласно решение на УС на ССБ от месец декември 2016 г. местата в хотела се предлагат на свободния туристически пазар.

При наличие на свободни места за преференциални клиенти:

- Пакетна цена - 45,00 лв.

- Ползване на самостоятелна стая - плюс 15,00 лв.

В) За периода от 1 септември до 30 октомври:

- Пакетна цена - 35,00 лв.
- Ползване на самостоятелна стая - плюс 15,00 лв.

Г) За периода от 1 ноември до 15 декември:

- Пакетна цена - 40,00 лв.
- Ползване на самостоятелна стая - плюс 15,00 лв.

Д) Дете до 6-годишна възраст, ползващо легло на родител - бесплатно настаняване (нощувка), при заявка на храна - 14,00лв. Дете от 6 до 12-годишна възраст на редовно легло в стая - нощувка - 14,00 лв., храна - 14,00 лв. Дете над 12-годишна възраст - по цени за възрастни.

ПС "Релакс" - Шипковски минерални бани

1. Пакетна цена - 35,00 лв.

2. Балнеолечебни и рехабилитационни услуги - 30,00 лв., които включват един от трите вида процедури:

- електропроцедури - 10 броя;
- спокойни вани - 6 броя;
- хидромасажни вани - 3 броя.

Комбинацията от ползвани процедури се определя по предписания на лекаря към медицинския център.

Забележка:

Допълнителни и друг вид балнеоуслуги се заплащат по ценоразпис.

3. За активен сезон се счита периодът 18.06 до 16.09, като една смяна включва 7 дни, които не подлежат на промяна.

ГРАФИКЪТ НА СМЕНИТЕ Е КАКТО СЛЕДВА:

1. Смяна от 18.06. (вторник) до 24.06. включително;
2. Смяна от 25.06. (вторник) до 01.07. включително;
3. Смяна от 02.07. (вторник) до 08.07. включително;
4. Смяна от 09.07. (вторник) до 15.07. включително;
5. Смяна от 16.07. (вторник) до 22.07. включително;
6. Смяна от 23.07. (вторник) до 29.07. включително;
7. Смяна от 30.07. (вторник) до 05.08. включително;
8. Смяна от 06.08. (вторник) до 12.08. включително;
9. Смяна от 13.08. (вторник) до 19.08. включително;
10. Смяна от 20.08. (вторник) до 26.08. включително;
11. Смяна от 27.08. (вторник) до 02.09. включително;
12. Смяна от 03.09. (вторник) до 09.09. включително;
13. Смяна от 10.09. (вторник) до 16.09. включително.

Предимство при резервации през активния сезон ползват групи с численост над 40 членове или по-големи групи от даден район, при които се налага икономизиране на транспортните разходи чрез многократен превоз "пълно - пълно".

Индивидуалните клиенти или малките групи (10-20 човека), желаещи да почиват в активен сезон, се съобразяват със заявките по графика и се настаняват от управителя на базата при наличие на свободни места.

За периодите 1 януари - 17 юни и 17 септември - 15 декември времетраенето на организирани почивки се договаря с управителя на базата.

Заплащането се извършва по банков път или в брой срещу издадена фактура за ползваните услуги.

С цел осигуряване на достъпа на членове на ССБ до социалната услуга "Балнеолечение и рехабилитация по ЗХУ" след договорка с управителя на почивната база плащането за групи, организирани от РО, може да бъде извършено както следва:

а) на два транша по 50%;

б) на 100% след получаване на сумата от РДСП.

В тези случаи председателят на РО (ръководител на група) подписва декларация пред управителя на базата, с която се задължава да осигури изплащането на съответната сума в упоменатия срок.

Хотел "Поп Харитон" - Дряновски манастир

1. Нощувка със закуска - 25 лева
2. Полупансион (закуска и вечеря) - 30 лева
3. Пълен пансион (закуска, обяд и вечеря) - 35 лева
4. Преференциалните клиенти се настаняват по предварителна резервация съобразно запълнеността на базата.
5. Деца до 6-годишна възраст, ползващи легло на родител - безплатно настаняване (нощувка), при заявка на храна - 14,00 лв. Дете от 6 до 12-годишна възраст на редовно легло в стая - нощувка 14,00 лв., храна -14,00 лв. Дете над 12-годишна възраст - по цени за възрастни.

Общи положения:

А) Определените цени за преференциални клиенти не са валидни за национални и църковни празници!
Б) Председателят на ССБ има право да определи със заповед други цени за преференциални клиенти, в случай че:

- престоят на групите е 3 и повече дни;
- групата е повече от 50 човека;
- са организирани семинари и обучения;
- са организирани международни мероприятия;
- при реализация на проекти;
- и други.

В) Настаняването по стаите се извършва след 14.00 часа в деня на пристигането, а освобождаването на стаите в деня на заминаването се извършва до 9.00 часа.

Преференциални клиенти са както следва:

- А) Членове на ССБ и техните семейства.
- Б) Деца или лица с намалена работоспособност от 71-100% вследствие увреждане на зрението, нечленуващи в ССБ, и техните родители или семейства.
- В) Членове на ССБ с над 90% намалена работоспособност и техен придружител (не член на семейството).
- Г) Служители в "Успех Филтър ССБ" ЕООД, дъщерните му дружества и клонове и техните семейства.
- Д) Служители на центрове за социална рехабилитация и интеграция на хора със зрителни увреждания в градовете София, Перник, Габрово, Шумен, Варна, Сливен, Бургас, Кърджали, Добрич, Русе, Силистра и техните семейства.
- Е) Консултанти офталмолози към ТЕЛК и техните семейства.
- Ж) Служители в ЦУ на ССБ и техните семейства.
- З) Служители в НЦРС - Пловдив и техните семейства.
- И) Служители в СОУ за деца със зрителни увреждания "Проф. д-р Иван Шишманов" - Варна и "Луи Брайл" - София.
- Й) Хора с друг вид увреждания, имащи право на интеграционна добавка за балнеолечение и рехабилитация съгласно ЗХУ.
- К) Под семейство да се разбира: съпруг, съпруга и деца до 18-годишна възраст.

Анулиране на резервация:

- Повече от 60 дни преди датата на почивката - базата възстановява заплатената сума, като удържа от нея разходите по превода.
- От 46 до 60 дни преди датата на почивката - базата възстановява 75% от заплатената сума, като удържа от нея разходите по превода.

- От 31 до 45 дни преди датата на почивката - базата възстановява 50% от заплатената сума, като удържа от нея разходите по превода.
- От 30 и по-малко дни преди датата на почивката - базата не възстановява заплатената сума.
- При смърт на клиента, доказана с документ - заплатената сума се възстановява на наследниците след представяне на документ. Таксата за превода се удържа от дължимата сума.

ОБЩО СЪБРАНИЕ Федерация "Спорт за хора със зрителни увреждания"

На 30 ноември 2018 г. в хотел "Поп Харитон" - Дряново се състоя общото отчетно-изборно събрание на федерация "Спорт за хора със зрителни увреждания". Присъстваха 23 клуба от общо 32, членуващи във федерацията.

И през 2018 година федерацията съвместно със спортните клубове и със съдействието на Министерството на младежта и спорта, Съюза на слепите в България, Агенцията за хората с увреждания, общините и спонсори проведе много състезания в различните видове спорт.

Туристическата дейност традиционно беше добре застъпена.

Държавният и международният спортен календар бяха допълнени с нови прояви.

Но безспорно акцентът падна върху VIII Отборно световно първенство по шахмат за незрящи и слабовиждащи, на което България беше домакин. За първи път бяхме организатори на световно първенство за хора с нарушено зрение. Радващото е, че България проведе едно перфектно световно първенство и по този начин международният ѝ престиж рязко се повиши. Убедени сме, че имаме потенциал и за още големи първенства, на които можем да бъдем домакини. Такова първенство е европейското по шоудаун през 2020 година. Направили сме всички предварителни постъпки и сега очакваме официалните отговори на Министерството на младежта и спорта, както и на IBSA (Международната спортна федерация на незрящите).

Общото събрание направи промени в устава, които по-скоро са козметични и улесняват работата на Федерацията. По-съществен момент е премахването на контролния съвет, който така или иначе по закон не е изискуем, а Федерацията не разполага с никакви колосални средства, за да се изисква и подобен орган, който и по мое мнение е ненужен в структурата на която и да е неправителствена организация.

Благодаря за доверието, което ми гласуваха всичките 23 делегати за следващия мандат. В управителния съвет останаха досегашните членове Борислав Лазаров и Добромир Удрев, а го напуснаха Петър Дечев и Стела Стефанова. Техните места бяха заети от Димитър Димитров и досегашния председател на контролния съвет Кънка Витова.

ОС утвърди държавния и международния спортен календар, както и бюджета на организацията, чието изпълнение зависи и от това колко средства ще бъдат отпуснати от Министерството на младежта и спорта. Федерацията кандидатства всяка година, като във вътрешен план иска финансиране за всички държавни първенства и купи на страната, а в международен аспект надеждите за 2019 година са насочени към получаването на финансиране за следните прояви:

1. XIV Индивидуално световно първенство по шахмат, април, Италия;
2. Европейско отборно първенство по шахмат, октомври, Румъния;
3. Световно първенство по шоудаун, октомври, Италия;
4. Европейско първенство по голбал - група С, октомври - ноември, Италия.

Вярвам, че и през 2019 г. ще продължи изключително добрата ни работа с Агенцията на хората с увреждания и част от нашите спортни клубове ще получат финансиране, за да можем да изпълним държавния спортен календар, както и да проведем други значими за незрящите дейности. Някои от нашите клубове работят невероятно добре със своите общини и по този начин част от държавните първенства и купите на страната успяваме да ги проведем съвместно с тези общини. Надявам се повече клубове да излязат от летаргията и да започнат активна работа с местните общини, защото това е печелившият модел. Вярвам, че това ще се случи, макар и бавно да се ориентираме в все по-усложняващата се за българския спорт обстановка.

През 2019 г. трябва още по-ясно и на висок глас да поставим въпроса със съсипването на децата и младежите със зрителни увреждания в чисто физически план. Тези деца, учейки в общообразователни училища, биват лишавани от възможността за спорт. Необходима е намесата на Министерството на младежта и спорта и Министерството на образованието и науката за създаването на държавна политика за спорта сред учениците с увреждания в училищата. В противен случай ще продължим да берем негативните плодове на физически неграмотните младежи. Апропо - първите плодове вече са налични и виждаме, че като студентите нито желаят да спортуват, нито осъзнават, че физическата култура им спомага за извоюване на личната независимост. Една част от тези деца са свикнали със своите родители, които ги обгрижват и не желаят да променят конюнктурата. Но без държавна политика и адекватна подкрепа ние сме безсилни, защото това е огромен ресурс, който трябва да се вложи за ангажирането на децата със зрителни увреждания в спортни дейности. Тук става дума за извънкласни спортни активности, които да се провеждат в нашите спортни клубове с подходящите специалисти. Но тук става въпрос и за това, че ще трябва и много сериозна психологическа работа с тези деца, с техните родители, а вероятно и учители.

д-р Иван ЯНЕВ

ОЩЕ КНИГИ Книги, издадени на брайл през 2018 г. в Национално читалище на слепите "Луи Брайл 1928"

Бакман, Фредерик

"Баба праща поздрав и се извинява" - 9 т.

"Велико Търново - съвременен град с богато историческо и културно наследство" (по материали от интернет) - 1 т.

Войнич, Етел Лилиан

"Стършел" (роман) - 7 т.

Донева, Мария

"Как спрях да крада" (разкази) - 2 т.

Европейска комисия:

"Бяла книга за бъдещто на Европа" - 1 т.

Ли, Харпър

"И страж да бди на пост" - 5 т.

Макрон, Еманюел

"Революция" - 5 т.

Павлов, Константин

"Елегичен оптимизъм" (избрано) - 2 т.

Памук, Орхан

"Бялата крепост" - 4 т.

Самуилова, Ивинела

"Бабо, разкажи ми спомен" (истории от махала Небесна) - 6 т.

Семов, Атанас

"Какво трябва да знаем за Европейския съюз" (наръчник за работа с европейските институции и прилагане на правото на ЕС) - 5 т.

Траян Тъмен

"Ден и нощ" - 2 т.

"Нощ е наоколо" - 1 т.

□

Фалдбакен, Кнут

"Вечно твой" - 5 т.

Шпатов, Александър

"На живо от София" - 2 т.

РЕКЛАМИРАЙТЕ ПРИ НАС Рекламна тарифа на списание "Зари"

Корици:

Втора корица (1 цвят) – 150 лева.

Втора корица (4 цвята) – 230 лева.

Трета корица (1 цвят) – 150 лева.

Трета корица (4 цвята) – 230 лева.

Четвърта корица (4 цвята) – 300 лева.

Вътрешни страници:

Цяла страница (1 цвят) – 100 лева.

Цяла страница (4 цвята) – 170 лева.

Половин страница (1 цвят) – 70 лева.

Половин страница (4 цвята) – 100 лева.

Четвърт страница (1 цвят) – 40 лева.

Четвърт страница (4 цвята) – 70 лева.

1/8 страница (1 цвят) – 25 лева.
1/8 страница (4 цвята) – 30 лева.
1/16 страница (1 цвят) – 15 лева.
1/16 страница (4 цвята) – 20 лева.

За фиксирано място – плюс 10%.

Цените са без ДДС

Отстъпки:

10% за 3 поредни реклами.
15% за 6 поредни реклами.
25% за 12 поредни реклами.

* Цените са при предоставен готов файл от страна на рекламодателя. За изработване на файл от предпечатна на списание "Зари" цената е по допълнително договаряне.

СПОРТ Успешен финал на спортната 2018 година за СКЛУ "Изгрев" - Пловдив

Срещите по шахмат в Плевен и по канадска борба в Дряново през втората половина на ноември белязаха завършването на спортната 2018 година за състезателите от пловдивския клуб "Изгрев". На 24 ноември в Дряново се проведе последният за годината турнир "Воля за победа", организиран от спортен клуб "Успех" Дряново. Отново взеха участие състезатели от цяла България. Пловдивчани се включиха със 7 спортисти, завоювайки 8 медала: Ася Бурова и Емка Танова по 1 златен и 1 сребърен и Анета Христова и Кирчо Родопски по 2 бронзови. Такива мероприятия са прекрасен повод за запознанство и създаване на контакти с колеги по съдба.

По традиция през ноември плевенчани организират шахматни турнири между клубове на лица с увреждания. Пловдивският спортен клуб "Изгрев" е сред редовните участници. Нашите състезатели Расим Низам, Милко Кичуков и Любомир Иванов отново завоюваха купата на отборен първенец. На 3 декември секцията по спортна табла в клуба проведе вътрешен индивидуален турнир, който посвети на Международния ден на хората с увреждания. Игра се по системата всеки срещу всеки. Съдия беше Милко Кичуков, който компетентно следеше играта и отразяваше резултатите. Безспорен победител стана старият печен табладжия Иван Басангов, представял успешно неведнъж пловдивския клуб на общосъюзни първенства.

Ръководството на спортен клуб "Изгрев" благодари на община Пловдив, на пловдивската регионална организация на ССБ, на Федерацията "Спорт за хора със зрителни увреждания" и на Българската федерация по канадска борба, както и на всички останали институции, които през годината са ни помагали и подкрепяли. Пожелаваме на всички колеги здраве, което е най-важното, лично щастие и, разбира, се нови спортни успехи.

Георги ГЕНОВ
Ася БУРОВА

